

БРАТЯ ЯКОВЪ И ВИЛХЕЛМЪ ГРИМЪ.

(Кратки биографични бѣлѣжки — за юноши).

Читателитѣ на „Картинна Галерия“ сж срѣщали и ще срѣщатъ твърдѣ често името „Братя Гримъ“, поради това не ще е излишно, като даваме ликътъ на тия двама братя, които сж си добили всесвѣтска слава, да дадемъ сжщеврѣменно и нѣкои кратки биографични бѣлѣжки за тѣхъ!

Каква чудна двойка сж тия двама братя! Какъвъ рѣдкъ примѣръ на братска обичъ и на любовъ къмъ науката и народа си сж ни оставили тѣ! Нѣма нѣмски ученикъ, който да не си ги спомня, като чете записанитѣ отъ тѣхъ народни приказки, нѣма сърдце, което да не се сгрѣва, като прослѣди тѣхния животъ, посветенъ изцѣло на неуморна работа за повдигане на родния духъ.

По-стариятъ отъ двамата братя, Яковъ Гримъ, е роденъ на 4. януарий 1785 г. въ градъ Ханау, Германия. Отъ малкъ още той показвалъ голѣми дарби и голѣма привързаностъ къмъ науката, затова, като свършилъ гимназията, записалъ се студентъ въ Марбургския университетъ, гдѣто се занимавалъ главно съ нѣмска литература и нѣмски езикъ. Слѣдъ университета Яковъ се заема за научни изслѣдвания, и тѣхъ той усърдно продължава дори до смъртъта си, въ 1863 г. Отъ многото негови съчинения ще отбѣлѣжимъ тукъ четиритомната му „Нѣмска граматика“, послѣ, неговата „Нѣмска митология“, гдѣто е описана вѣрата и прѣданията на старитѣ германци, и най-сетнѣ „Нѣмскитѣ правни старини“, въ която се говори на дълго за обичаитѣ и нравитѣ на нѣмцитѣ въ езическо и старо-християнско врѣме. Съ тѣзи трудове Гримъ за първи пѣтъ обърна погледитѣ на своитѣ сънародници върху тѣхното минало, и имъ показва какви сж били тѣ нѣкога, какъвъ езикъ сж говорили, какви обреди сж вършили и каква е била тѣхната стара история.

Другиятъ братъ, Вилхелмъ, е съ една година по-младъ. Той работи на сжщото научно поле, гдѣто и братъ му жѣне такива скжпи плодове, и заедно съ него издава своето най-прочуто дѣло, „Дѣтски и кжщни приказки“. Първиятъ томъ на тоя сборникъ народни приказки излиза въ 1812 г. Той скоро става любима книга въ

всички кжщи, та и до сега се чете отъ нѣмскитѣ юноши едва ли не като библията. За да разберемъ значението на тоя сборникъ, ние трѣбва да знаемъ, че той е *първиятъ* отъ тоя родъ и че той съдържа примѣри на най-хубава и увлѣкателна народна поезия. Прѣди Братя Гримъ никой не се е интересувалъ отъ разказитѣ на простия народъ, всички сж ги смѣтали праздна измислица, недостойна за вниманието на образованитѣ граждани. Но братята-патриоти обориha тоя прѣдрасждкъ. Тѣ показаха, че и простиятъ народъ си има повѣсти както и грамотнитѣ хора, че тѣзи повѣсти не падатъ подолу отъ книжнитѣ романи и разкази, че дори ги надминаватъ понѣкога съ своята свѣжестъ, естественостъ и чудно-поетически образи, създадени отъ наивната народна фантазия. Свѣтътъ на приказкитѣ прилича на дѣвствена таинствена гора, гдѣто се вжди всѣкакъвъ дивячъ, гдѣто рѣдко пристѣпя кракътъ на пѣтника и гдѣто той се озърта налѣво и надѣсно, за да кжса невидѣни по-рано цвѣтя, за да гледа разни животни и дървета, каквито нѣма въ никоя градска градина, била тя ботаническа или зоологическа.

Приказкитѣ на Братя Гримъ сж отпечатвани досѣга 32 пѣти. Тѣ се четатъ не само въ Германия, но и по цѣлия свѣтъ, защото сж прѣведени на всички езици. По примѣра на двамата братя и въ другитѣ земи се появиха учени хора, които захванаха да събиратъ прѣдаванитѣ отъ уста въ уста народни приказки, и така нѣма вече днесъ страна, отъ гдѣто да не сж записани такива. Интересното бѣ, че приказкитѣ отъ разнитѣ страни си приличаха твърдѣ много, и това показва, какво тѣ сж минували отъ единъ народъ у други. Главното имъ огнище е била Индия, гдѣто още въ старо врѣме около Рождество Христово тѣ сж били събрани въ нѣколко голѣми сборника. Като оставяме за другъ пѣтъ да поднесемъ на читателитѣ си образци отъ индийски приказки, нека ги зарадваме съ новината, че редакцията на „Картина Галерия“ тѣкми да издаде носкоро всичкитѣ приказки на Братя Гримъ, прѣведени най-старателно отъ оригинала и илюстрирани разкошно отъ най-вещи нѣмски художници.